

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ
БАЊА ЛУКА
Трг Републике Српске 1

Број: 15.04-96-84/12

Датум: 27.06.2012. године

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, рјешавајући по захтјеву за претходну процјену утицаја на животну средину Инвеститора «DRINA HIDRO ENERGY» Д.О.О. Угљевик, кога заступа директор Катанић Боро, за утврђивање обавезе спровођења процјене утицаја и прибављања студије утицаја на животну средину пројекта МХЕ «СУТЈЕСКА 2А» на ријечи Сутјесци, општине Фоча и Гацко, снага МХЕ је 4,77 MW, а на основу члана 61. Закона о заштити животне средине – Пречишћен текст («Службени гласник Републике Српске, бр. 28/07, 41/08 и 29/10), члана 3. Уредбе о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о обавези спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Српске“, бр. 7/06 и 21/10) и члана 190 Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске" број 13/02), д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Инвеститор «DRINA HIDRO ENERGY» Д.О.О. Угљевик дужан је спроводити процјену утицаја на животну средину пројекта мале хидроелектране «СУТЈЕСКА 2А» на ријечи Сутјесци, општине Фоча и Гацко, снага МХЕ је 4,77 MW. Уговор о концесији, број 05-312-1559/06 закључен је дана 24.10.2006. године.
2. Инвеститор «DRINA HIDRO ENERGY» Д.О.О. Угљевик дужан је да овом министарству достави Студију о утицају на животну средину пројекта из тачке 1., ради вођења даљег поступка процјене утицаја на животну средину, а након прибављања Локацијских услова.
3. Студија утицаја на животну средину пројекта мора да буде урађена у складу са одредбама Упутства о садржају Студије утицаја на животну средину (Службени гласник РС, број 118/05) и ставовима 2. и 3. члана 63. Закона о заштити животне средине.
4. Студија утицаја на животну средину мора бити усклађена са Стручним мишљењима Завода за заштиту културно историјског и природног наслеђа, Министарства здравља и социјалне заштите, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и општина Фоча и Гацко, који су саставни дио овог рјешења.
5. Накнада за издавање овог рјешења обрачуната је и уплаћена у износу од 50,00 КМ.

6. Најкасније у року од шест мјесеци од добијања рјешења носилац пројекта је обавезан да поднесе захтјев овлашћеној организацији за израду студије утицаја за активности одређене Локацијским условима и овим рјешењем.

Образложење

Инвеститор «DRINA HIDRO ENERGY» Д.О.О. Угљевик обратио се овом министарству са захтјевом од 20.04.2012. године (захтјев допуњен 05.06.2012. године у којем је снага мале хидроелектране усаглашена са снагом дефинисаном концесионим уговором), за претходну процјену утицаја на животну средину пројекта мале хидроелектране «СУТЈЕСКА 2А» на ријеци Сутјесци, општине Фоча и Гацко, снаге 4,77 MW. Уговор о концесији број 05-312-1559/06 је закључен дана 24.10.2006. године. Уз захтјев су достављени подаци из члана 59. Закона о заштити животне средине.

У захтјеву је наведено да мини хидроелектрана «СУТЈЕСКА 2А» на ријеци Сутјесци, општине Фоча и Гацко, инсталисане снаге 4,77 MW, концепцијски дефинисана као проточна хидроелектрана тлачног типа, која се састоји од водозахвата (водозахват је бочног типа са таложником), Траса цјевовода од водозахвата иде лијево обалом ријеке Сутјеске те након 400 m прелази на десну обалу (испод моста на регионалном путу Фоча - Гацко). У кањону Вратар цјевовод ће бити постављен у камену обалоутврду на десној обали. Дужина трасе тлачног цјевовода је 2.873 m. Машинска зграда је лоцирана на десној обали ријеке Сутјеске, 20 m узводно од ушћа потока Суха, односно око 150 m од регионалног путу Фоча – Гацко.

Објекти предметне МХЕ «Сутјеска 2А» налазе се и унутар граница Националног парка Сутјеска. Водозахват и акумулација налазе се на граници НП Сутјеска која на том дијелу иде ријечним коритом ријеке Сутјеска, док се највећи дио деривационог цјевовода и машинска зграда налазе на територији Националног парка.

Привремени негативни утицаји трају колико и градња објекта, а посљедице се санирају у кратком периоду после завршетка градње стандардним методама билошке рекултивације (бука, замућеност воде, загађеност воде, загађеност ваздуха, заузеће простора и промјена пејзажа).

Трајни утицаји се огледају у губитку природног станишта, ширењу водних корова узводно и низводно од бране, погоршању квалитета воде, поремећајима у рибарству и буке у микро окружењу МХЕ.

Под акцидентима се подразумјева неконтролисано испуштање опасних материја у животну средину (процуривање уља из трансформатора, из система регулације, система за подмазивање лежајева или неког уља или горива из грађевинских машина).

У току разматрања и одлучивања о захтјеву Министарство је, у складу са чланом 60. Закона о заштити животне средине, доставило захтјев са документацијом на мишљење Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарству здравља и социјалне заштите, Републичком заводу за заштиту културно – историјског и природног наслеђа и општинама Фоча и Гацко.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде у свом мишљењу број 12.07-337-168/12 од 29.05.2012. године, констатује да прегледајући понуђене документе, пажњу су усмјерили на решења која су дата за коришћење и заштиту вода, шумског и пољопривреног земљишта, а предмет су надлежности Министарства ПШВ,

сходно члану 60., тачка 1. Закона о заштити животне средине-Пречишћен текст („Службени гласник РС“, бр. 28/07, 41/08 и 29/10) и сматрају да је садржај и обим наведене документације прихватљив, с тим да се приликом израде студије утицаја додатно образложи и допуни сљедећим:

- Одговарајућим хидролошким анализама за гарантовани еколошки прихватљив проток и његово тачно дефинисање.
- Да се на преградним мјестима – бранама израде такви објекти који ће омогућити испуштање ГЕПП-а.
- Обзиром да се највише мјера, прије свега, мора односити на праћење стања и заштиту, односно, спречавање загађења површинских токова, неопходно је допунити податке о стању мреже хидролошких станица и осматрачких профила, како би се обезбиједили квалитетни подаци и подлоге за наредне фазе израде пројектне документације.
- У погледу заштите флоре и фауне, као и цјелокупног акватичног екосистема ријеке Сутјеске, неопходно је дефинисати параметре и локалитете за успостављање трајног мониторинга, како у току извођења радова, тако и током експлоатације, у оквиру којег треба детаљно описати мјере заштите вода, шума и земљишта.
- Потреба континуираног праћења, како током изградње, тако и током експлоатације, посебно се односи на мониторинг обезбјеђивања гарантованог еколошки прихватљивог протока иза преградног профила, са показатељима квантитативних и квалитативних параметара дотекле воде на уређени мјерни профил.
- Свеобухватност ерозионих процеса захтијева и налаже спровођење одговарајућих анализа и доношење адекватних противерозионих мјера, базираних на планској контроли ерозије земљишта. Стога је неопходно мјере праћења и контролу наведених процеса, као и спровођење одговарајуће заштите, сагледавати у ширем подручју планираног објекта.
- Неопходно је наставити са хидролошким анализама, како би се са сигурношћу утврдили расположиви водни ресурси и биланси вода.
- Чланом 20. Закона о шумама („Службени гласник Републике Српске“, број 75/08), регулисано је да се шумскопривредне основе за приватне и државне шуме, ловне основе, дугорочни програм газдовања подручјем крша, просторни планови и водопривредни планови, међусобно усклађују. Према томе, мишљења су, да је потребно претходну процјену утицаја на животну средину за МХЕ „Сутјеска 2А“ на ријеци Сутјесци, ускладити са шумскопривредном основом за Национални парк „Сутјеска“ као и са ловном основом за то подручје.

Министарство здравља и социјалне заштите у свом мишљењу број 11/04-012-156/12 од 26.06.2012. године, истакло је сљедеће:

Стратешко опредјељење Републике Српске је да кроз Нацрт Просторног плана Републике Српске до 2015. године иде у правцу развоја термо и хидроенергетских капацитета усклађених са капацитетом расположивих сировинских ресурса у дијелу који се односи на реализацију хидроелектрана.

Простор који је предмет Претходне процјене утицаја на животну средину, неминовно је праћен одређеним утицајима на животну средину. При извођењу радова и касније током експлоатације очекује се минималан негативан утицај на здравље оближњег становништва.

Пажња се посветила обавезама инвеститора у складу са законском регулативом, опису постојећег стања животне средине, техничком опису пројектног рјешења и градње, док су на крају истакнути могући утицаји на животну средину при градњи предметног објекта, односно током периода експлоатације и мјере за спречавање, смањивање или уклањање штетних утицаја пројекта у току изградње, експлоатације, као и у случају акцидента.

Предложене мјере ублажавања негативних утицаја узимају у обзир и позитивне ефекте предметног објекта на околину, развој подручја и планско праћење ефеката ублажавања и успостављање систематског мониторинга уз компензационе мјере унапређења окружења.

Посебну пажњу неопходно је посветити спречавању неконтролисаног изливања и неправилног збрињавања отпадних и атмосферских вода, као и другог отпада, а нарочито спречавању случајног просипања или цурења уља и горива из радне механизације директно у површинске воде.

Такође, неопходно је посветити већу пажњу негативном утицају буке, прашине, односно нарушавања квалитета ваздуха у односу на ружу вјетрова и конкретно образложити превентивне мјере у циљу заштите здравља радника, поближе објаснити идејно рјешење за диспозицију муља и утицај на животну средину, као и прецизирати потенцијалне опасности које проистичу из евентуалне хаварије предметног објекта.

Потребно је уградити у саму Студију обавезу инвеститора да уколико се изградњом објекта појави било који негативан утицај на здравље људи и животну средину, изврши обавјештавање у складу са законским одредбама Закона о заштити животне средине – Пречишћен текст („Службени гласник Републике Српске“, бр. 28/07, 41/08 и 29/10) и надлежностима Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске.

Када се ради о заштити здравља становништва потребно је сlijедити здравствену политику и стратегије за здравље у Републици Српској до 2010. године и препоруке Стратегије за праћење и редукцију ризичних фактора животне и радне средине и јачање инфраструктуре и функције установа за здравствену заштиту у поступку израде просторних и других планова, односно основа и друге инвестиционо-техничке документације („Службени гласник Републике Српске“, број 56/02), који су у вези са Националним акционим планом за здравље и животну средину (NEHAP) за Републику Српску, усвојеним од стране Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 1/02).

Сходно наведеном, а у односу на стандарде и нормативе чија примјена је обавезна код изградње предметног објекта, може се констатовати да изградња наведеног објекта, МХЕ „Сутјеска 2А“ на ријеци Сутјесци, општине Фоча и Гацко, инсталисане снаге 4,77 MW од стране инвеститора „DRINA HIDRO ENERGY“ D.O.O Угљевик, може имати мањи негативан утицај на здравље и животну средину, те су Претходном процјеном предвиђене диспозиционе мјере система или адекватне мјере заштите, којима се умањују неповољни ефекти, а максимизирају позитивни ефекти на окружење.

Републички завод за заштиту културно – историјског и природног наслеђа у свом мишљењу број 07/1.30/625-332/12 од 25.06.2012. године, даје следеће стручно мишљење:

- Претходна процјена утицаја на животну средину је урађена у складу са чланом 5. тачка 2. Уредбе о пројектима за које се проводи процјена утицаја на

животну средину и критеријумима за одлучивање обавеза спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Српске“ бр.7/06 и 21/10), али није дала одговоре у којој мјери би реализација пројекта утицала на природне и културно-историјске вриједности у његовом обухвату, **те сматрамо да је непоходна израда Студије утицаја пројекта на животну средину.**

На основу увида у достављену документацију и документацију Завода утврђено је:

- Предметни пројекат је лоциран у Националном парку „Сутјеска“.
- Објекти МХЕ налазе се у бизини прашумског резервата Перућица.
- Због изузетне вриједности простора, Планом управљања Националним парком „Сутјеска“ до 2012 године, предметни простор категорисан је као Строго управљани резерват (IUCN класификација – посебни резерват природе или подручје дивљине).
- Нацртом Плана управљања за Национални парк Сутјеска, који је тренутно у изради, дио простора (кањон Вратара) је категорисан као зона врло строге заштите, што према Закону о заштити природе подразумјева подручје са неизмјењеним и/или незнатно измјењеном природом, високе биолошке и пејсажне разноврсности у којем се проводе минималне управљачке активности у сврху заштите и очувања биолошке и пејсажне разноврсности и гдје је дозвољен ограничен приступ посјетилаца.

Природне вриједности подручја:

Кањон Сутјеске у геоморфолошком погледу представља посебну цјелину која је усјечена у карбонатне стијене. У њему се јављају специфичне појаве обрушавања, осипања, а сама долина је усјечена у стијене углавном због изворишта које лежи у хидролошки повољном положају. Доњи дио Сутјеске је усјечен у непропустљивим стијенама доњег тријаса и палеозоика, па је у њему долина са знатно размакнутијим и блажим странама и развијенијим долинским дном.

Кањон Сутјеске је најдубљи и најужи између Волујка и Зеленгоре на локацији Вратара. Кањон у Вратару спада у најатрактивније у Европи. Изразито кањонски дио Сутјеске је у и предјелу Просјечнице. Изнад корита ријеке Сутјеске дижу се стрме стране грађене од тријаских кречњака и доломита достижући висину и до 1200 метара над морем. На стрмим падинама кањона присутна су точила, а испод њих сипари.

Кроз дуги временски период на оваквим стаништима је дошло до формирања специфичног комплекса екоклошких фактора који су довели до појаве разноврсног живог свијета богатог ендемима и реликтима. Оваква заклоњена и неприступачна станишта су омогућила преживљавање популација бројних врста од терцијера до данас. Кањон Сутјеске представља рефугијум и развојни центар флоре, фауне и вегетације. У овоме центру се и данас одвијају интензивни процеси настајања нових врста.

Подручје у коме је предвиђена градња минихидроелектрана представља изразито лијеп и очуван кањон са уским коритом ријеке и скоро вертикално издигнутим странама кањона.

Термофилне заједнице које се формирају у кањонском дијелу имају реликтни карактер као и у већини клисура и кањона на нашем подручју. Главна едификаторска врста *Ostrya carpinifolia*-црни граб је врста ендемичног и реликтог карактера. Са научног и еколошког становишта представљају станиште ријетких и ендемичних врста, а

вегетација заштиту од ерозије. У пукотинама стијена, термофилним шибљацима, шикарама налази се и велики број љековитих биљака које представљају ресурс овога подручја. Неке љековите биљке су уједно и ендемичне, ријетке и угрожене и на ширем подручју Републике Српске.

На нешто заклоњенијим стаништима, на плитким и скелетним земљиштима изнад кречњака и доломита развијају се проријеђене састојине заједнице кањонског типа усколисне шашике и црног граба (*Seslerio angustifoliae* – *Ostryetum* (Ht et H-ić) apud Ht, 1950.). Ова заједница заузима релативно мање површине у најдоњим предјелима уз ријеку Сутјеску гдје прекрива јужне и југозападне стрме падине. Испод одроњених крупних стијена формира се сипар од ситног камења и земље. Такава мјеста су обрасла *Stipa calamagrostis*.

На најизложенијим мјестима јављају се појединачна стабла високих дрвећа црног бора (*Pinus nigra*) са карактеристичном тањирастом круном и круном у облику заставице. Црни бор је хелифилна, пионирска врста која се насељава у пукотинама стрмих кречњачких и доломитних одсјека. Шуме и састојине црног бора на доломитима и кречњацима јужних Динарских планина су обухваћене свезом *Pinion (austro) illyricum* Fuk. 1969

Заједница *Laserpitio-Pinetum* Fuk. 1969 се развија на стрмим кречњачким и доломитним стијенама у кањону ријеке Сутјеске. Едификаторске врсте ове заједнице су црни бор и *Laserpicium siler*. Јавља се у висинском распону од најнижих појасева ријеке Сутјеске па све до стрмих падина Сњежнице (1400 м). Црни бор је хелифилна, пионирска врста која се насељава у пукотинама стрмих кречњачких и доломитних одсјека.

Вегетација у пукотинама стијена припада класи *Asplenieta rupestris* (H. Meier) Br.-Bl. 1943, а обухвата вегетацију сврстану у два реда. На подручју кањона Сутјеске развијена је вегетација пукотина кречњачких стијена ендемичног динарског реда *Amphoricarpetalia* Lakušić, 1968. Одликује се присуством значајног броја ендемичних, ријетких и угрожених врста: *Amphoricarpus autariatus* Blečić, *Minuartia graminifolia* (Ard.) Jav. subsp. *clandestina* (Port.) Matt., *Daphne malyana* Blečić, *Saxifraga marginata* Sternb. var. *coriophylla* (Gris.) Engl. (ендем југоисточних Динарида, јавља се у пукотинама окомитих кречњачких стијена), *Iris reichenbachii* Heuffel и друге. Свези *Amphoricarpion autariati* Lakušić 1968 припада асоцијација *Edraiantho-Daphnetum malyanae* Lakušić et Šilić која се развија у кањону Сутјеске. У овој заједници доминирају ендемични и реликтни биљни облици, а последице њих су најбројнији субмедитерански и медитеранскомонтани облици. Свакако треба споменути *Edraianthus serpyllifolius* (Vis.) DC. subsp. *sutjeskae*, *Scabisa graminifolia* var. *viridis*, *Daphne malyana*, *Amphoricarpus autariatus* *Minuartia graminifolia* (Ard.) Jav. subsp. *clandestina* (Port.) Matt. *Moehringia bavarica* (L.) Grenier subsp. *bavarica* је веома ријетка врста на подручју Парка, а сусреће се у камењарама и пукотинама стијена, а на овоме локалитету. *Scabiosa graminifolia* L. је евидентирана на кречњачким стијенама и точилима.

Према приједлогу Црвене листе угрожених биљака Босне и Херцеговине (Šilić, 1996) неке од евидентираних угрожених врста на овоме подручју су: *Corylus colurna* L. (R), *Minuartia graminifolia* (Ard.) Jav. subsp. *clandestina* (Port.) Mattf. (R), *Meringia bavarica* A.Kern (E), *Daphne malyana* Blečić (R), *Scabisa graminifolia* L. (V), *Edraianthus serpyllifolius* (Vis.) DC., *Edraianthus sutjeskae* Lakušić (R), *Achillea ageratifolia* (S.S.) Boiss. (R), *Amphoricarpus autariatus* Blečić (R) и друге.

Категорија угрожених појединог биљног таксона одређена је према тадашњим критеријумим Међународног савеза за заштиту природе и природних добара (IUCN). Јако угрожене врсте (E) то су врсте јако угрожене да могу лако нестати или изумријрти ако неповољни фактори и даље наставе дјеловати, угрожене или рањиве врсте (V) живе на таквим стаништима на којим је еколошка равнотежа осјетљива и на најмање

човјекове захвате. Наставак негативних утицаја на станиште неминовно сврставају дотичну врсту у категорију „Е“ и ријетке или потенцијално угрожене врсте (R) обухватају ријетке и малобројне врсте, које нису непосредно угрожене, али то могу лако постати. Ту спадају врсте са малим ареалом, те посебно ендемичне и реликтне врсте.

Културно историјско наслеђе:

У обухвату планиране МХЕ „Сутјеска 2А“ као и у околини налази се неколико археолошких локалитета из свих периода људске прошлости:

- Гробне гомиле у селу Суха.

У долини Сушког потока налази се скупина од пет камених праисторијских гомила (тумули). Датују се у бронзано или жељезно доба. Праисторијске гомиле у Сухој су зарасле у вегетацију и тешко су доступне.

- Средњовјековни утврђени град Вратар.

Остаци средњовјековног утврђеног града Вратара налазе се на Сутјесци, јужно од Фоче, у најужем дијелу кланца којег затварају готово окомити обронци Вољујака и Зеленгоре. Град се налази у кањону којим је водио средњовјековни трговачки пут. Утврда се налазила с обје стране ријеке, како би потпуно господарила пролазом изнад Тјентишта гдје су одсједали каравани.

Град је у 15. вијеку припадао херцегу Стефану Вукчићу Косачи, помиње се први пут 1435. године. С обзиром на стратешку важност треба претпоставити да је град старији од првог помена, те да се његов настанак може датовати у 14-15. вијек.

Средњовјековни утврђени град Вратар, на десној обали Сутјеске, иако је у великој мјери девастиран, представља културно-историјско наслеђе. Сачуван је мали дио зида са кречним малтером, отприлике 2 m дуг и око 0,80 m висок. Недалеко од зида је камена вртача чија форма подсјећа на чатрњу, дубока око 2 m, сачињена без везива.

Средњовјековни утврђени град Вратар је добро културно-историјског наслеђе од изузетног значаја и у режиму заштите културних добара ужива први степен заштите.

Историјски подаци говоре о интензитету живота у прошлости али, без детаљног рекогносцирања и истраживања овог подручја не можемо материјалним остацима потврдити ове историјске чињенице.

- Нинковићи, средњовјековно гробље.

У складу са циљевима заштите а према усвојеним домаћим и међународним критеријумима у постојећој просторној документацији утврђују се одговарајући режими заштите. За Кањон Сутјеске код Вратара предвиђа се први и најстрожији режим заштите. Овај режим заштите предвиђа потпуно очување изворног стања изузетних вриједности. Према мјерама које се требају спроводити на подручју првог режима заштите искључен је било какав облик коришћења који би могао да угрози несметан развој екосистема. Овај простор је значајан за репрезентацију еколошких, биолошких, социјалних, историјских, културних и других вриједности у циљу науке и едукације.

Због утврђених природних и културно-историјских вриједности предметног локалитета мишљења су да је потребно урадити Студију утицаја на животну средину која ће дати одговоре колико и у којој мјери ће бити угрожене те вриједности. Поред тога Студија утицаја на животну средину треба да садржи следеће:

Хидротехнички и хидролошки аспекти

- техничка документација
- геодетске подлоге
- хидролошке подлоге
- геолошко-хидролошке подлоге

Електротехнички аспект

За сваку конкретну електрану се врши оптимализација параметара са циљем што бољег искоришћења водотока. То се посебно односи на димензије појединих елемената, које су првенствено зависне од инсталисане снаге електране. Са аспекта просторног размјештаја, под претпоставком да је полазна тачка акумулација воде а крајња мјесто прикључења мале хидроелектране на електродистрибутивну мрежу, мала хидроелектрана са свим њеним елементима заузима велику површину, па је потребно доставити:

- Просторни распоред свих елемената система МХЕ (акумулација воде, цјевовод, машинска хала и електроенергетско постројење, електроенергетски вод, прилазни пут), како би се могло видјети у којој мјери пројекат угрожава околну вегетацију и пејзажне квалитете природног окружења.
- Трасе будућих далековаода којима ће МХЕ бити спојене са главним водовима електроенергетског система Републике Српске и БиХ.

Биолошки, еколошки и заштитарски аспекти

Студија треба да садржи квалитативне и квантитативне податке о биодиверзитету екосистема, конкретне процјене свих могућих утицаја, приказе вјероватних промјена које ће бити проузроковане тим утицајима, те мјере за ублажавање или отклањање негативних утицаја и то:

- Попис свих културних и природних вриједности у зони утицаја МХЕ, са тачно наведеним законским и подзаконским актима о проглашењу заштићених природних добара, о проглашењу природних и културних добара у претходној заштити, изводима из Просторног плана РС за природна добра која су Просторним планом РС предвиђена за заштиту.
- Приказ релевантних података из ранијих истраживања вегетације, флоре и фауне на предметном водотоку и у његовој околини, са посебним освртом на ендемичне, реликтне, ријетке и заштићене врсте, законом заштићена појединачна стабла и других природних објеката, ако постоје.
- Приказ података о квалитативном саставу флоре и фауне на предметном водотоку и у његовој околини добијених теренским истраживањем. За флору и фауну бескичмењака довољан је приказ до нивоа породице или рода, док је за фауну риба неопходно дати потпун попис врста и подврста заступљених у водотоку са посебним освртом на стање популација ендемичних, ријетких и угрожених врста, односно економски и спортско-риболовно значајних врста риба, роковима сеоба и мријешћења важнијих врста риба, те биолошком минимуму за какво-такво одржавање популација.
- Дефинисати колико је кубних метара проток ријеке у секунди на конкретном мјесту МХЕ износи, односно дефинисати «биолошки минимални проток» као еколошки прихватљив проток и на начин који је одређен како би се могло установити да ли је он прихватљив и процијенити могуће посљедице.

- Дефинисати која количина и каквих шума мора бити посјечено ради изградње далековода и цјевовода за МХЕ.
- На основу снимка «нултог» стања (непоремећеног природног стања у тренутку истраживања приликом којег се утврђују биотички и абиотички фактори) на терену дати процјене утицаја МХЕ на животну средину у квалитативном и квантитативном смислу, а посебно на рибље популације.
- Дефинисати које ће се промјене десити, на које врсте би пројекат могао имати утицај у виду смањења бројности популација, да ли ће се за поједине врсте еколошки фактори спустити до песимума.
- Дефинисати на који начин ће бити ријешен проблем рибљих миграција и очување рибљег фонда (препурука-рибље стазе и преноснице).
- Мјере за спречавање и ублажавање негативних утицаја.
- Дефинисати ко ће бити задужен да прати и осматра објекте МХЕ у фази експлоатације, односно ко треба управљати системом обавјештавања и узбуњивања у случају акцидентних ситуација.
- Податке о томе ко ће бити надлежан за праћење (мониторинг) коришћења вода и заштите биодиверзитета.
- Дефинисати шта ће бити с објектима МХЕ када им истекне експлоатациони период.
- Тачан списак литературе из које су узимани флористички и фаунистички подаци, методолошке литературе која је кориштена за узимање узорака и процјењивање утицаја, као и кориштене домаће и међународне легислативе.

Општина Фоча у свом допису број 02-014 од 18.05.2012. године, даје негативно мишљење на предметни захтјев због сљедећег:

- Да у овом поступку није испоштован закључак Скупштине општине Фоча који је донесен на сједници одржаној дана 20.10.2011. године, објављен у „Службеном гласнику општине Фоча“ број 9/011. Општина Фоча је наведеним Закључком, а због значаја воде као ресурса који се налази на подручју општине Фоча, захтијевала да буде укључена у припрему пројектних задатака приликом израде пројектно-техничке документације, у ревизији пројектно-техничке документације, те да учествује у преговорима са предложеним стратешким партнерима, као и да има право да дефинише своје локалне интересе који ће бити предмет уговора о концесији. Очигледно је да се предметни Закључак не поштује, иако је исти достављен свим релевантним институцијама, јер општину Фоча нико до сада није укључио у било коју радњу која је претходила изради Стручног мишљења и Урбанистичко-техничких услова за ову хидроелектрану. Скупштина општине Фоча је образовала Радну групу за учествовање општине Фоча у реализацији Пројекта хидроенергетског система Горња Дрина. Предметним Рјешењем је тачно дефинисан њен задатак, али радну групу инвеститор, нити било ко од надлечних министарстава, до сада није укључивао у рад нити у једној фази.

- Општина Фоча је у више наврата МХ „Електропривреда Републике Српске“, писменим путем покушала скренути пажњу на чињеницу да се мора остварити најтјешња сарадња са локалним заједницама и са јавношћу, од самих почетака планирања ових пројеката, а у складу са свим свјетским конвенцијама и препорукама које се односе на развој у сектору вода.

- На крају упознају, да је Скупштина општине Фоча на својој 39. Сједници која је одржана 03.05.2012. године разматрала Информацију о досадашњим активностима на провођењу закључака који се односе на активности на хидроенергетском искоришћењу

потенцијала слива ријеке Дрине и закључка да општина Фоча инсистира на провођењу раније донесеног Закључка.

- Имајући у виду све напријед наведено општина Фоча није у могућности дати позитивно мишљење по поднесеном захтјеву, и наводи да ће и даље истрајавати на њеном укључењу у цјелокупни предметни пројекат.

Општина Гацко у свом мишљењу број 03/2-36-8 од 13.06.2012. године, истиче слjedeће:

Сагласна је са понуђеним текстом уз захтев за претходну процјену утицаја на животну средину, са напоменом да се испоштују сва законска рјешења која регулишу ову област.

Пристигла мишљења су уважена, чине саставни дио овог рјешења и морају бити уважени приликом израде Студије утицаја на животну средину.

У складу са Законом о административним таксама („Службени гласник Републике Српске“ број 100/11) уз захтјев је приложен доказ да је уплаћен износ од 50 КМ за издавање рјешења о претходној процјени утицаја на животну средину.

Цијенећи наведено, Министарство је према одредби чланова 59.,60. и 61. Закона о заштити животне средине, одлучило као у диспозитиву рјешења.

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против истог није дозвољена жалба. Против овог рјешења може се покренути управни спор код Окружног суда у Бања Луци, тужбом која се подноси у року од 30 дана од дана достављања рјешења. Тужба се предаје у два примјерка непосредно суду или му се шаље поштом препоручено.

МИНИСТАР

Сребренка Голић

Достављено:

1. Наслову
2. Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде
3. Министарству здравља и социјалне заштите
4. Заводу за заштиту културно – историјског и природног наслеђа
5. Општини Фоча
6. Општини Гацко
7. Евиденцији
8. а/а